

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/220/2017
Identifikačné číslo spisu: 3616202129
Dátum vydania rozhodnutia: 23.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Švecová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3616202129.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti o maloletú N. Z., narodenú X. P. XXXX, bývajúcu u matky, zastúpenú procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, dieťa rodičov matky V. A., bývajúcej vo M., zastúpenej Advokátskou kanceláriou Nechala & Co. s. r. o., so sídlom v Bratislave, Panenská 23, v mene a na účet ktorej koná JUDr. Pavel Nechala, PhD., advokát a konateľ, a otca V. Z., bývajúceho v F., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Miroslav Repka s. r. o. so sídlom v Bratislave, Leškova 3A, v mene a na účet ktorej koná JUDr. Miroslav Repka, advokát a konateľ, vedenej na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 2 P 49/2016, o zmene úpravy styku otca s maloletou, o dovolaní matky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 12. apríla 2017, sp. zn. 17 CoP 2/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Partizánske (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) na návrh otca rozsudkom z 3. októbra 2016 č. k. 2 P 49/2016-96 zmenil rozsudky Okresného súdu Partizánske z 13. januára 2015 č. k. 4 P 36/2014-96 a zo 4. apríla 2016 č. k. 1 P 13/2016-42 a úpravu styku otca s maloletou doplnil o osobitnú úpravu tak, že otec je oprávnený s mal. N. uskutočňovať videohovory prostredníctvom elektronickej aplikácie na prenos zvuku a obrazu každý utorok a štvrtok od 18:00 hod. do 18:15 hod., s výnimkou osobitne upraveného styku, v zmysle ktorého otec je oprávnený sa osobitne stretávať s mal. Naishou každý kalendárny rok vo vymedzených časoch počas letných prázdnin, zimných prázdnin, jarných prázdnin i veľkonočných sviatkov; v čase osobitnej úpravy je otec dieťa oprávnený od matky v určený deň a hodinu v mieste bydliska matky prevziať a povinný maloletú v mieste bydliska matky v určený deň a hodinu odovzdať; matka je povinná na stretnutie dieťa riadne pripraviť, zabezpečiť realizáciu videohovorov zo strany dieťaťa; otec je povinný zabezpečiť a odovzdať matke elektronicke zariadenie pre tento účel. Vo zvyšnej časti návrh otca a návrh matky zamietol. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal. Súd z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že došlo k zmene pomerov, ktorú vyžaduje § 26 zákona o rodine, aby mohlo dôjsť k zmene

dohody o výkone rodičovských práv a povinností. Za zmenu pomerov považoval súd uplynutie časového obdobia, v ktorom dochádza k rýchlemu rozumovému vývinu dieťaťa a zmenám v jeho komunikácii a spôsobe trávenia voľného času. V súvislosti s neexistenciou úpravy trávenia prázdninového obdobia roku v pôvodnej dohode uviedol súd, že pravdepodobne mala byť upravená dohoda, čo súdu vyplynulo zo vzájomnej komunikácie rodičov. Súd pristúpil k úprave z dôvodu, že počas nie krátkej doby od úpravy styku nebolo možné medzi rodičmi dospieť k dohode ohľadom osobitných období a inej formy styku ako osobného. Zdôraznil, že pokiaľ ide o úpravu styku rodiča, ktorému dieťa nie je zverené do starostlivosti, stále platí, že súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Matka neuviedla žiadne dôležité dôvody, pre ktoré by mal súd zasiahnuť a obmedziť tieto práva dieťaťa a právo rodiča na styk s dieťaťom. Pokiaľ bolo poukazované na negatívny vplyv otca na dieťa, zmeny správania dieťaťa pri adaptácii po návrate do domácnosti matky, tak tieto len korešpondujú s tým, že dieťa vníma odlúčenie rodičov a či už vedome alebo aj nevedome zo strany rodičov je zaťažované do ich vzájomných sporov. Matka berie úpravu styku otca s dieťaťom na podklade rozhodnutia súdu striktnie, snahu o vychádzanie v ústrety otcovi súd považoval len za formálnu. Zákaz videohovorov s odôvodnením, že takto otec matku napádal, pričom mu zároveň umožní telefonáty, sa súdu javil byť nelogický. Za negatívny jav súd považoval aj odmietanie odovzdania dieťaťa vzhľadom k jeho zdravotnému stavu. V tomto prípade je na rodičovi, ktorý má v danej dobe určenú dobu styku s dieťaťom, aby racionálne zhodnotil, či dieťa prevážať bude a bude trvať na dobe, počas ktorej má právo s dieťaťom tráviť čas. Súd, pokiaľ ide o úpravu styku otca s dieťaťom formou elektronickej komunikácie, vyhovel návrhu otca. Mal za to, že umožnenie videohovorov prostredníctvom elektronickej aplikácie na prenos zvuku a obrazu, 2 dni v týždni v rozsahu 15 minút, nemôže vážne narušiť denný program matky. Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletou v osobitných obdobiach, súd návrhu vyhovel v rozsahu uvedenom vo výroku rozsudku. Súd uviedol, že ide o obdobia, kedy prirodzene rodiny trávia viac času spolu. Ak sú si rodičia vo svojich právach rovní, nie je dôvod jedného z rodičov z nejakého dôvodu v týchto obdobiach zvýhodňovať. Úprava, o ktorej súd rozhodol umožní, aby tieto obdobia dieťa strávilo striedavo u každého z rodičov. Súd nevyhovel návrhu otca v časti špecifikácie osobitných období, v rozsahu navrhovanej doby styku aj v mesiaci júl preto, že v spojení s mesiacom august by tieto mesiace mali charakter striedavej starostlivosti, išlo by už o podstatný zásah do stabilného prostredia pre výchovu dieťaťa, ktoré aj so súhlasom otca je viazané na domácnosť matky. Súd nevyhovel návrhu otca na rozšírenie okruhu osôb oprávnených v osobitných obdobiach prevziať a odovzdať dieťa - na starých rodičov maloletej, a to práve z dôvodu, že pokiaľ má otec záujem na trávení času s dieťaťom, je povinný osobne dieťa prevziať a odovzdať. Súd ponechal pôvodnú úpravu styku otca s dieťaťom vrátane možnosti preberania a odovzdávania dieťaťa aj starými rodičmi. Vo zvyšnej časti súd návrh otca vo zvyšku zamietol, ako aj alternatívny návrh matky na obmedzenie styku otca s dieťaťom, ktorý s poukazom na totožné body súd považoval za nedôvodný. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie matky rozsudkom z 12. apríla 2017 sp. zn. 17 CoP 2/2017 uvedený rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Po preskúmaní všetkých okolností prípadu, predovšetkým pomerov na strane oboch rodičov a maloletej, sa odvolací súd stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie o potrebe zmeny úpravy styku maloletej N. s otcom a rozsah tejto úpravy, tak ako je uvedený v napadnutom výroku rozsudku súdu prvej inštancie, považoval za primeraný a zodpovedajúci veku mal. dieťaťa. Súd prvej inštancie správne zistil, že v danej veci došlo k zmene pomerov a okolností od poslednej úpravy styku otca s maloletou. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie od poslednej úpravy styku otca s maloletou uplynulo viac než jeden a pol roka, pričom v čase pôvodnej úpravy styku bola maloletá vo veku 3 a pol roka. V súčasnosti je mal. N. na konci predškolského veku. Námietačka matky, že k zmene pomerov od poslednej úpravy nedošlo, tak nebola dôvodná. Ani ďalšie argumenty uvádzané matkou v odvolaní nie sú spôsobilé spochybniť správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie dôsledne zhodnotil všetky okolnosti daného prípadu, pričom nevykonanie niektorých navrhnutých dôkazov bolo v súlade s CMP a v záujme maloletého dieťaťa s ohľadom na hospodárnosť a rýchlosť konania. Pokiaľ ide o oprávnenie starých

rodičov maloletej preberať a odovzdávať N., rozhodovanie o tomto práve nebolo predmetom konania. V danej veci styk otca s dcérou nebol žiadnym rozhodnutím zakázaný ani obmedzený, preto má otec rovnocenné právo na zachovanie jeho vzťahu k maloletej ako má jej matka. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní zohľadnil záujem maloletej na rozvíjaní vzťahu s otcom, jej citové väzby k otcovi, vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. Z obsahu spisu je zrejmé, že otec má s N. dobrý vzťah a s prihliadnutím na vek maloletej nie je dôvod, aby styk nebol rozšírený o obdobia prázdnin a sviatkov, kedy, ako správne uviedol súd prvej inštancie, rodičia spolu s deťmi trávajú viac času. Odvolací súd sa zároveň stotožnil s napadnutým rozhodnutím v časti oprávnenia otca na videohovory s maloletou prostredníctvom elektronickej aplikácie na prenos obrazu a zvuku, ktoré majú vzhľadom k vzdialenosti bydlísk otca a maloletej pre ich vzťah podstatný význam.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie matka maloletej a žiadala ho spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Odôvodnila ho v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Poukázala aj na možné nesprávne právne posúdenie, ale túto argumentáciu s odkazom na rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu SR nerozvíjala. Namietala, že ani jeden z konajúcich súdov nevykonal navrhnuté dokazovanie, nezohľadnil názor „kolízneho“ opatrovníka a svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil. Uviedla, že súd prvej inštancie nezohľadňoval kritériá na rozhodovanie o zverení dieťaťa, ale stotožnil sa takmer v úplnom rozsahu s návrhom zo strany otca dieťaťa. Poukázala ďalej na skutočnosť, že odvolací súd v rozsudku uviedol, že sa kolízny opatrovník k odvolaniu nevyjadril, pričom písomné vyjadrenie bolo zo strany opatrovníka zaslané v predstihu pred vynesením odvolacieho rozsudku. Napokon sa odvolací súd dostatočne nevyporiadal najmä s argumentáciou matky zhrnutej v jej odvolaní.

4. Procesný opatrovník vo svojom vyjadrení odporučil prehodnotiť skutočnosti, ktoré uvádza matka v odvolaní. Zároveň uviedol, že sa písomne vyjadril aj počas odvolacieho konania.

5. Otec navrhol dovolanie matky zamietnuť. Dovolanie považoval za neodôvodnené.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala účastníčka, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Najvyšší súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) uvádza nasledovné.

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie naďalej nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) považovať za také, proti ktorému je dovolanie prípustné. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Pritom aj naďalej platí, že pre záver o prípustnosti dovolania z dôvodu zmätočnosti nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 127/2012, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 29/2016, 4 Cdo 133/2015, 5 Cdo 467/2014, 6 Cdo 5/2014, 7 Cdo 7/2016, 8 Cdo 450/2015).

10. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. V danom prípade matka uplatnila dovolacie dôvody v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa názoru matky odvolací súd porušil jej práva tým, že považoval za správny postup prvoinštančného súdu, ktorý nevykonal navrhnuté dokazovanie, nezohľadnil názor „kolízneho“ opatrovníka, ktorý vyjadril vo vyjadrení k odvolaniu matky a svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil. Dovolací súd dospel k záveru, že dôvody prípustnosti dovolania uplatnené matkou maloletej sú neopodstatnené.

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Postupom súdu sa rozumie iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

14. Pokiaľ dovolateľka namietala nedostatky v procese objasňovania skutkových podkladov pre rozhodnutie, nevykonanie dokazovania, či neúplne a nedostatočne zistený skutkový stav veci, treba zdôrazniť, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

15. Pokiaľ matka maloletej namietala, že odvolací súd nerešpektoval vyjadrenie procesného opatrovníka, dovolací súd dospel k záveru, že v postupe odvolacieho súdu síce došlo k pochybeniu, keď v odôvodnení uviedol, že kolízny opatrovník sa nevyjadril, hoci sa v skutočnosti vyjadril; ide však len o formálne pochybenie, ktoré nezakladá prípustnosť dovolania. Totiž nie každé procesné pochybenie má za následok porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia s následkom nevyhnutnosti zrušenia celého rozhodnutia. Je súčasťou doktríny i súdnej praxe, že nestačí

jedna izolovaná vada na uplatnenie dovolania. Nevyhnutnou podmienkou, aby rozhodnutie odvolacieho súdu pri dovolacom prieskume obstálo je, aby ako celok vykazovalo znaky spravodlivosti. Samotné problematické vyjadrenie procesného opatrovníka sa v spise nachádza na č. l. 111, jeho obsahom je len doporučené krajskému súdu, aby prehodnotil skutočnosti, ktoré uvádza matka v odvolaní. Z obsahu napadnutého rozsudku odvolacieho súdu však dovolací súd zistil, že s odvolacou argumentáciou matky sa krajský súd vypořiadal dostatočným spôsobom a teda de facto vyjadreniu procesného opatrovníka vyhovel. Samotná nepresnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, podľa ktorého procesný opatrovník vyjadrenie nepodal, nespôsobuje zmätočnosť napadnutého rozhodnutia, keďže fakticky sa k skutočnostiam tvrdeným matkou dovolací súd vyjadril. Aj z tohto hľadiska možno povedať, že rozhodnutie odvolacieho súdu vykazuje známky spravodlivosti.

16. Pokiaľ matka maloletej namietala nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd zdôrazňuje, že dovolací súd v odôvodnení rozhodnutia jasne uviedol, ktoré dôkazy považoval za rozhodujúce, z akých skutkových záverov vychádzal, prečo považoval právne posúdenie súdu prvého stupňa za správne a osobitne sa vypořiadal aj s námietkami uvedenými v odvolaní. V preskúmvanej veci sa dovolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, v kontexte s rozhodnutím súdu prvého stupňa s poukazom na vykonané dokazovanie vysporiadal s otázkou, aké sú pomery oboch rodičov a maloletej, v akom rozsahu k zmene pomerov došlo. Poukázal i na argumentáciu matky, vysvetlil, prečo nevykonával niektoré navrhnuté dôkazy. Dovolací aj prvoinštančný súd pripomenuli rozsah oprávnení otca na zachovanie a rozvoj jeho vzťahov k maloletej a v tejto súvislosti odôvodnil rozšírenie styku v prospech otca i možnosť videohovorov. Dovolací súd sa v kontexte všetkých okolností vyjadril i k jednotlivým skutočnostiam, ktoré tvrdila matka v odvolaní, pričom ich nepovažoval za opodstatnené, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil, alebo zrušil. Podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa spĺňa požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv účastníka konania, v tomto prípade matky dieťaťa. Pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia samotná správnosť právnych záverov, ktoré sú obsahom tohto odôvodnenia, nie je právne relevantná, lebo samotné nesprávne právne posúdenie veci vadu zmätočnosti nezakladá. Dovolací súd sa preto správnosťou dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu z tohto hľadiska zaoberať nemohol.

17. Pokiaľ poukázala dovolateľka na možné nesprávne právne posúdenie procesných súdov v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (tento dôvod, však napokon neuplatnila), dovolací súd uvádza, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Navyše treba uviesť, (ako napokon uviedli súdy nižších stupňov), je vzťah oboch rodičov k dieťaťu rovnocenný a teda aj otec maloletej má právo sa zúčastňovať na výchove maloletej, aj keď nie je zverená do jeho starostlivosti. Má právo prežívať s dcérou sviatky aj prázdniny tak, aby sa vzťahy s otcom mohli rozvíjať. Je to aj v záujme dieťaťa a môže prispieť k jeho rozvoju ako komplexnej osobnosti. Pokiaľ matka súhlasí so stykom otca s maloletou v rozsahu v akom sa vykonávalo pred týmto konaním, samotné rozšírenie styku, dôvody, ktoré uviedla proti rozšíreniu tohto styku, nie je možné považovať za spôsobilé úpravy styku zamietnuť. Pokiaľ existujú závažné pochybnosti o spôsobilosti a schopnostiach, prípadne následkoch starostlivosti jedného z rodičov, je na mieste zvážiť iné i právne prostriedky, ktoré by mohli mať za následok zlepšenie situácie i vzájomných vzťahov. Takisto sú na prospech príležitosti na častejšiu komunikáciu, ktorú v súčasnosti poskytujú technické vymoženosti, a malá úprava denného režimu dieťaťa v súlade s rozhodnutím súdu pre rozhovor s rodičom iste nie je škodlivým momentom.

18. Na základe uvedeného možno uzavrieť, že podané dovolanie nie je podľa § 420 písm. f/ CSP

prípustné.

19. Najvyšší súd preto dovolanie matky odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

20. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.